

## РЕТОРИЧЕСКАТА АРГУМЕНТАЦИЯ – ИНСТРУМЕНТАРИУМ НА ПОЛИТИЧЕСКИЯ ДИСКУРС И ИНТЕРКУЛТУРНАТА КОМУНИКАЦИЯ

Нели Стефанова-Нинова\*

*Засилващите се международни обвързаности доведоха до небивало увеличение на международните контакти в сферата на политиката, културата и трансфера на технологиите. Дискурсивната теория формира нови модели във философското, политическото и културното мислене. Необходимостта от прогнозиране, смекчаване и решаване на конфликтите, възникващи при межкултурното общуване в съвременните условия на мултиетническо и мултирелигиозно съжителство, поражда необходимостта от аргументативни стратегии в интеркултурната комуникация. В тези условия перспективни и успешни са личностите, владеещи техниките на убеждаващото общуване, ситуативно адаптивни личности, обучени да попадат и излизат от всяка ситуация, да правят силни умозакljučения, с непоклатима аргументация и великолепна памет. Достигането на тези способности изисква упорит тренинг, изучаване и овладяване на компонентите и арсенала на реторическата аргументация – комплексен научен процес, процедура и продукт, който се базира на логическите закони и борави с логически доводи и опорни точки. Изследването на този мисловен и езиков феномен става неизбежно за съвременните социални науки.*

Свидетели сме на бурно развитие на социални движения, на интензивно политическо и културно общуване. Засилващите се международни обвързаности доведоха до небивало увеличение на международните контакти в сферите на политиката, науката, културата и трансфера на технологиите.

---

\* Нели Стефанова-Нинова – редовен докторант в СУ „Св. Климент Охридски“, Философски факултет, катедра „Реторика“.

Адрес за контакти: neli\_stef@abv.bg.

Интеркултурната комуникация, като взаимодействие между хора от различни култури, е повлияна от историческата, политическата и религиозната вариативност. Човечеството съществува хилядолетия, през които регулатор на комуникативните кодове е общественото мнение на конкретните общности, култивирано от религиите, политиките и установените традиции.

Един от основните тезиси на социолингвистиката гласи, че езиковите процеси са отглас на обществените. Когато говорим за обществен характер на езика, нямаме предвид единствено неговия обществен произход, но и неговото функциониране. Като най-съществена способност на езика М. Виденов изтъква неговата функция за контролиране на действащите в обществото норми (Виденов, М., 1999).

Езикът във всичките му форми и сфери на проявление е основният дискурсивен инструмент, той е основно средство за формиране на общественото мнение. Именно общественото мнение олицетворява обществото и протичащите в него процеси.

В съвременните условия на мултиетническо и мултирелигиозно съжителство все повече нараства необходимостта от прогнозиране, смекчаване и решаване на конфликтите, както в политическия, така и в културния дискурс.

Специалистите по убеждаваща комуникация са единодушни, че успешни и перспективни са ситуативно адаптивните личности, умеещи да спорят и да убеждават, обучени да попадат и да излизат от всяка ситуация, умеещи да правят силни умозакljučения, притежаващи непоклатима аргументация и великолепа памет.

Тези умения не се владеят имплицитно, те предполагат упорит тренинг и изискват доброто познаване и овладяване на компонентите и богатия арсенал на реторическата аргументация.

Реторическото общуване не е функция на определена професия, а социална роля, в която влиза всеки, мотивиран да окаже някакво въздействие върху обществото. Популярна социологическа тенденция е, че колкото по-развито е гражданското общество, толкова по-голям е кръгът от хора, които искат и могат да повлияят върху мисленето и поведението на останалите.

Определени социални обстоятелства и дейности изискват хората да боравят умело със словото, говорейки красиво и точно — да убеждават.

Световната история, още от епохата на Аристотел, Демостен и Цицерон, недвусмислено показва, че най-благоприятната среда за изява на реториката и ораторството е политиката, особено в демократичните общества и републиканските режими.

Безспорно е, че реториката като научна теория и практика процъфтява там, където са налице условия за публични аргументи и разсъждения между равноправни граждани. Според Д. Александрова само в демократичен порядък гражданите споделят задължението да решават проблемите на колективния избор посредством публични разсъждения